

Незадовољство једног дела професионалног кадра МСП, обелодањено у писму његове синдикалне организације, морало би да изазове озбиљне расправе о стању у српској дипломатији. Кадрирање у служби спољних послова јесте важно, али не и најбитније. Професионализам и каријерна дипломатија су посебно важни на нижим нивоима, а амбасадори су и до сада у знатном броју случајева били из сфере политике. Важније од тога је питање да ли садашња дипломатија остварује функцију због које и постоји као део извршне власти. Успешна је само она дипломатија која је у функцији реализације унутрашње политике, без обзира на то да ли је амбасадор каријерни дипломата или из сфере политике. Некада овај други, а таквих примера смо имали подоста у време највећег сјаја југословенске дипломатије, јесте и те како био на нивоу задатка и веома користан за своју земљу.

Прво и најважније питање је да ли садашња Србија има консензуално договорене и прецизно дефинисане најважније стратешке државне и националне циљеве и приоритете на унутрашњем плану. Верујем да их нема, да лута и да је више поводљива према страним утицајима, него што је сагледала и формулисала своје животне интересе. Државна политика се углавном врти и саплиће око КиМ и ЕУ, у чијем решавању је инострани фактор предоминантан.

Србија као економски равијена земља и уређење запуштене и неуређене државе би требало да буду два најзначајнија стратешка приоритета и циља. Политичка елита садашње политички „располућене“ Србије, уз подршку свих фактора овог друштва, морала би да смогне снаге и државничке одговорности да управо сада, пред нове изборе, постигне сагласност око ова два циља а нова власт да их оперативно разради и створи механизме за њихову реализацију, уз превасходно ослањање на сопствене снаге и ресурсе. Њиховом реализацијом створиће се услови и за успешније решавање она два из претходног пасуса.

За остваривање тако конципиране унутрашње политике биће неопходно извршити темељну реорганизацију МСП и формулисати задатке новој српској дипломатији, да буде у функцији реализације унутрашње политике. Оваква каква је сада, „очерупана“,

неорганизована и нефункционална, држави и друштву је од мале користи. Пре свега, МСП се морају вратити истргнуте функције и ресори које су политичке партије претвориле у своје „феуде“. Депрофесионализација и премоћ партократије у кадровској политици је само један аспект. Много озбиљније ствари разарају српску дипломатију. Навешћу само неке, видљиве са стране.

Приоритет нове реорганизоване спољне службе морала би бити реинтегрисана економска дипломатија, која је сада, позната као „Динкићеви економски саветници“, под ингеренцијом Министарства економије (регрутује их, плаћа и њему подноси извештаје), без виднијих успеха. У састав МСП се морају вратити такође послови везани за дијаспору (феуд СПО), ЕУ (до јуче у ресору Б. Ђелића, сада „ни на небу ни на земљи“), као и регионална сарадња и међународни аспект КиМ који су такође великим делом изван МСП.

Незамислива је српска модерна дипломатија без економске функције, поготово у време светске економске кризе и очајног стања у сопственој економији. Од некадашња два економска сектора у МСП и економских служби у значајнијим амбасадама, сада постоје само њихови трагови или „прирепци“ неким другим секторима. Неко је себи дозволио луксуз да укине неке веома значајне службе МСП. Ради се о Служби за истраживање и документацију, без чијег рада и тако прикупљених информација није замислива ниједна озбиљна служба спољних послова. „Мозак“ сваког министарства представља Служба за анализу и планирање, која је у нашем МСП маргинализована и запостављена.

МСП нема свог „споуксмена“ нити организује конференције за штампу, што је некада била редовна пракса и страни и домаћи новинари редовно били обавештавани о најзначајнијим питањима из спољне политике и ставова земље. Сада имамо праксу да се према јавности иступа „ад хок“ на министарском или вишем нивоу, некада и са неусаглашеним ставовима.

Спољнополитички савет МСП је прича за себе, почев од састава, са великим упливом НВО, до његовог рада. Уставна ингеренција Народне скупштине и редовније подношења извештаја о раду дипломатије, упркос закљичању на демокраичност у раду и друштвену контролу спољне службе, су стављени по страни.

Мрежа наших ДКП се такође мора прилагодити новој стратегији наступа. Диверзификација наших економских односа, као неминовност у ери глобализације и

Српска дипломатија данас и сутра

Пише: Радоман Јовић
петак, 17 фебруар 2012 14:27

наших економских потреба на унутрашњем плану, захтевају другачију мрежу наших ДКП, распоређених у више земаља са мањим бројем особља. Луксуз је да у неким земаља објекти амбасада и резиденција зврје празни, плаћамо њихово одржавање, као и чуваре из земље и локалце уместо да пошаљемо млађег дипломату економског профила, уз незнатно увећане трошкове, да представља државу, ради на унапређењу сарадње и пружа помоћ нашим грађанима, којих има у немалом броју.